

Pana cărturarilor de curte

Joi, 5 noiembrie 2009

Gili Cârstea

Ați citit cartea „Gândește liber” scrisă de Ahab și Izabela?

Nu? Păcat. Era un ghid instructiv despre cum se iese din mentalitatea de buncăr.

Dar „Universalitatea spiritului uman,” de Manase?

Nici pe aceasta?

Poate „Cronicile emancipării religioase,” de Ioram?

Nimic?

Mai încerc o dată: „Profeți meteorici,” de Caiafa.

Nu?

Hmm... Cred că aveți lipsuri serioase în cultura literară; cum este posibil să ratezi aceste unicate ale literaturii universale?

Ei... nu vă simțiți ofensat; nici eu nu le-am citit. De fapt, nu le-a citit nimeni. Ele pur și simplu nu există.

De ce oare omenirea nu a auzit nimic despre operele acestor personaje importante ale istoriei sacre? De ce nu s-au păstrat scrierile lor? De ce astăzi nimeni nu citește produsul înțelepciunii lor?

Nu este uimitor că bibliotecile de astăzi nu conțin nicio publicație semnată de ei, în timp ce lucrările criticilor lor – precum Ieremia, Isaia, Ezechiel, Amos, Maleahi, Pavel, Petru sau Ioan – se bucură de o incredibilă răspândire, prezente aproape în fiecare casă, citite, analizate și comentate în mii de volume, recenzii, prezentări? Cum se explică o astfel de situație paradoxală?

Răspunsul este simplu, și probabil că deja v-ați gândit la el. Istoria are un talent aparte în a tria rapoartele triumfaliste despre un popor, o națiune, o civilizație, pe care le aruncă la coșul de gunoi, și păstrează mai ales criticile, disidențele și rapoartele alternative, care s-au dovedit mereu credibile, autentice și ancorate în realitate.

Acest fenomen este vizibil mai ales în istoria sacră. Au fost păstrate scrierile care atacă, uneori virulent, apostazia mascată a națiunii, a împăratului sau a curții regale, și au fost eliminate publicațiile omagiale ale poezilor de curte sau ale conducătorilor acelor vremi.

În timp ce scrierile lui Ieremia sunt studiate generație după generație, nimeni nu citește operele lui Ioiachim, sau ale lui Zedechia.

Matei, Luca, Ioan, Pavel, sunt autori de referință când studiem istoria de acum două milenii, dar nu avem nici măcar un singur articol scris de mâna lui Caiafa, a lui Irod sau a vreunui onorabil membru al Sinedriului.

În timp ce lucrările lui Pavel se bucură de o atenție și prețuire specială, din mâna profesorilor lui de la seminar nu avem absolut nimic.

Situația aceasta ciudată este sintetizată foarte bine într-o declarație inspirată, pe care timpul a confirmat-o mereu: „Cum puteți voi să ziceți: Suntem înțelepți, și Legea Domnului este cu noi? Cu adevărat, degeaba s-a pus la lucru pana mincinoasă a cărturarilor” (Ier 8:8).

Acest pasaj apare în contextul altor două idei centrale. Prima, în versetul 5: „Pentru ce, dar, poporul acesta al Ierusalimului se lasă dus în necurmăte rătăcirii, stăruie în înșelătorie și nu vor să se întoarcă la Dumnezeu?”

Cutremurătoare situație. Ea este explicată de a doua idee centrală a acestui capitol, aflată în versetul 11: „Leagă în chip ușuratic rana fiicei poporului Meu, zicând: Pace! Pace! Și totuși, nu este pace.”

Pana mincinoasă a cărturarilor s-a pus la lucru în fiecare generație, păcălind poporul că totul este bine între ei și Dumnezeu, că este pace și nicidecum conflict.

Ori de câte ori Dumnezeu trimitea un mesager spre a-i trezi la realitatea crudă a stării lor ca națiune, pana cărturarilor se pune la lucru. Și ce producea ea? Balsam. Balsam nemernic. Un tratament ușuratic, superficial, pentru o boală profundă și cu totul neînțeleasă. În timp ce solia lui Dumnezeu viza rădăcinile apostaziei, pana cărturarilor se ocupa de tratamente cosmetice. De imagine, în limbajul nostru mediatic. Tencuieli cu ipsos, în limbajul vremii lui Ieremia.

Au urmat consecințele dramatice: „De aceea mă voi certa cu voi, zice Domnul, și mă voi certa cu copiii copiilor voștri” (Ier 2:9).

Acesta este conflict, și nicidecum pace, așa cum vor cărturarii noștri să ne facă să credem. De aceea lucrările lor nu au trecut testul timpului, iar noi astăzi nu avem nimic din tot acest efort al penei cărturarilor din vremi trecute. Opera lor de nimic nu are niciun loc în patrimoniul valorilor autentice, iar generațiile următoare nu s-au oboșit să le republice lucrările, considerând papirusul sau hârtia mai scumpe decât ideile lor strălucite.

Ca și în generațiile trecute, astăzi circulă și sunt apreciate, tratate cu respect și promovate pe toate canalele media, lucrările cărturarilor care se ridică împotriva soliei lui Dumnezeu de trezire a bisericii Sale. Scopul lor este interceptarea luminii, astfel ca ea să nu ajungă la popor, iar acesta să afle, cu stupefacție, că între el și Hristos există un conflict nerezolvat de peste 120 de ani. Mesajul lor este „Pace! Pace!” astfel ca fecioarele să-și continue somnul mortal în care au căzut, și nimeni să nu îndrăznească să le trezească.

Dar opera lor nu va rezista testului timpului. Așa cum astăzi nimeni nu citește Ahab, Ioram, Ioiachim, Manase, Ieroboam sau Caiafa, nici produsul penei cărturarilor triumfaliști de astăzi nu va exista pe tabletele sau iPod-urile generațiilor viitoare, care nu vor risipi nici măcar un kilobyte din memoria e-book-urilor lor pentru înțelepciunea produsă de pana acestor cărturari de curte.

Vă vine greu să credeți? Vom trăi și vom vedea...